

Faggruppe: Arealforvaltning og lovregulering

Om faggrupper: I arbeidet med tiltaksplan er det etablert rådgivende faggrupper for prosjektgruppa og styringsgruppa. Disse består av ressurspersoner fra relevante aktører, sentral- og regional forvaltning, kommuner, interesseorganisasjoner m.m. De gis et mandat og utfordres på konkrete problemstillinger, for å komme opp med forslag til tiltak og avveininger rundt hvert enkelt. Prosjektgruppa gjør en samlet vurdering og prioritering av de ulike forslagene fra hver av faggruppene, som til slutt styringsgruppa godkjenner, før oversending av forslag til samlet tiltaksplan til Miljødirektoratet. Eksisterende kunnskapsgrunnlag må vektlegges i arbeidet i faggruppene. Det er ønskelig at faggruppene fokuserer på å bidra med kunnskap og erfaringer fra eget fagfelt, til felles beste. Man bør etterstrebe god dialog i gruppa, fremfor debatt, og der det er mye usikkerhet eller uenigheter må dette belyses i referatene

Deltakere faggruppe Arealforvaltning og lovregulering

Navn:	Instans:	Kommentar:
Pia Molaug	Statsforvalteren i Agder	Representerer Statsforvalteren som regional aktør i planarbeid og koordinerer faggruppen.
Astrid Lie Olsen	Statsforvalteren i Vestfold og Telemark	Representerer Statsforvalteren som regional aktør i villreinforvaltningen
Tage Eriksen	Statsforvalteren i Rogaland	Representerer Statsforvalteren og innehar god juridisk kompetanse.
Sigurd Rodskier Lenes	Vestfold og Telemark Fylkeskommune	Representerer Fylkeskommunen som regional aktør i viltforvaltningen. Har bl.a arbeidet mye med villreinspørsmål på Hardangervidda
Kari Røynlid	Åseral kommune	Representerer vertskommune sør i Setesdal-Ryfylke. Jobber på planavdelingen i Åseral kommune.
Knut Erik Paulsen	Tokke kommune	Representerer vertskommune i Setesdal Austhei. GIS og plankompetanse og har tidligere jobbet med villreinarbeid i både Setesdal Ryfylke og Setesdal Austhei.

Bakgrunn og kunnskapsgrunnlaget

Resultatet av klassifiseringen etter *Kvalitetsnorm for villrein* viser at villreinbestandene våre både regionalt og nasjonalt står over for store utfordringer. Som kjent så fikk 6 av de 10 nasjonale villreinområdene dårlig kvalitet (rødt lys), mens de resterende 4 kom ut med middels tilstand (gult lys). Landskap i endring, inngrepsfrie naturområder, fragmentering og tap av leveområder, bit-for-bit nedbygging og samlet belastning er alle viktige tema når man jobber med plan og lovregulering. Hvordan kan vi løse dette bedre både lokalt, regionalt og nasjonalt?

Problemkartlegging:

Målområder er avgrensede målsetninger for å øke kvaliteten i villreinområdet. Tema og problemstillinger i faggruppene vil ha sitt utspring fra ett eller flere av målområdene (som er de overordnede målene med arbeidet).

Målområder:	Problem:
1) Bedre/ivareta funksjonelle trekk for utveksling mellom villreinområder	Reduserte trekkpassasjer
2) Ivareta/bedre/gjenopprette funksjonaliteten i trekk i villreinområdene gjennom året	Reduserte trekkpassasjer
3) Øke/gjenopprette bruk av tradisjonelle villreinarealer: a) Sør og vest for Blåsjø b) Området i tilknytning til, og sør for, Brokke-Suleskardvegen	Reduserte trekkpassasjer og dårlig arealutnyttelse
4) Øke arealbruk i øvrige funksjonsområder med arealunnavvikelse	Dårlig arealutnyttelse
5) Ivareta de områdene som reinen faktisk bruker i dag. Disse må ivaretas slik at ferdsel og forstyrrelser ikke øker og disse områdene forringes.	Reduserte trekkpassasjer og dårlig arealutnyttelse

Effekt sett i forhold til kvalitetsnorm for villrein (gjelder alle målområder):

Positiv effekt for funksjonell arealutnyttelse og funksjonelle trekkpassasjer (delnorm 3). Kan gi positive effekter på måleparametere for bestandsforhold, f.eks slaktevekter på kalv, kalv/100 simle/ungdyr, helsestatus samt genetisk variasjon (delnorm 1).

Påvirkningsfaktorer og målområder

- Ferdsel/aktivitet og volum av beitedyr (målområde 1 – 4)
- Aktivitet som er i konflikt med områder reinen bruker eller har behov for å passere gjennom året (målområde 1 – 5)
- Infrastruktur som legger beslag på villreinareal eller skaper forstyrrelser som påvirker arealbruken. (målområde 1 – 5)

Mandat

I første rekke har faggruppen som mandat å vurdere endringer som kan gjøres i arealforvaltningen for å ivareta sammenhengende leveområder for villrein på tvers av administrative grenser, med utgangspunkt i problemstillinger i de respektive villreinområdene.

Videre er det ønskelig at gruppen vurderer behov for, og foreslår, endringer i lovverk for regulering av motorferdsel og annen ferdsel i villreinområdene og randsonene.

Faggruppen vil også kunne bistå de andre faggruppene med jus og plankompetanse.

Arbeidet innebærer å:

- Gjennomgå utfordringer med «bit-for-bit» nedbygging av arealer, hyttebygging og øvrig aktivitet innenfor villreinområdene og i randsonene, samt påvirkning fra større nasjonal planlegging og infrastruktur som vegprosjekter, kraftlinjer m.m. inn i villreinområdene.
- Foreslå endringer/nye tanker sett opp mot klassifisering etter kvalitetsnorm for villrein og langtidsperspektiv for villreinområdene
- Se på foreslåtte tiltak i egen og andre faggrupper opp mot realitetene som følger av CWD-håndtering (Dette vil uansett være førende til slutt og en viktig kalibrering av ulike tiltak mot hva som er realisme i vurdering av kost/nytte.).

- Vurdere kompenserende tiltak/økonomiske incentiver sammen med andre aktører der dette er nødvendig/mulig/relevant
- Estimere nytte/kostnad/ulemper ved de foreslåtte tiltakene (se tabell Anbefalte tiltak).
- Ha med forslag til finansiering av tiltak

Problemstillinger (fra prosjektgruppa)

Opplisting av ulike problemstillinger en ønsker at gruppene skal vurdere. For eksempel:

- Se på tiltak og virkemidler som kan redusere risiko for og omfanget av bit for bit nedbygging i randområdene til villreinområdene
- Vurdere muligheter og behov for sterkere virkemidler i arealforvaltningen, herunder plan- og bygningsloven, for å sikre villreinens leveområder
- Vurdere behovet for utvidelse eller opprettelse av nye verneområder for å bedre ivareta villreinens interesser
- Se på samspill mellom friluftsløven og annet regelverk i forhold til regulering av ferdsel i villreinområdene
- Vurdere om motorferdselen enkelte steder er av et slikt omfang at den bør reduseres og i så fall hvordan.
- Vurdere nye virkemidler for å redusere ulovlig motorferdsel der dette er et problem i forhold til villrein.

Anbefalte tiltak

(bruk ferdig oppsett i Vedlegg 1, med eksempel og matrise for rapportering)

Gruppen skal:

1. Liste opp ulike tiltak
2. Beskriv kort de relevante tiltakene
3. Gjør en grovmasket vurdering av effekten de kan ha på problemet.
  - a. Forkast tiltak med liten effekt (kortfattet begrunnelse)
  - b. Positive virkninger:
    - i. Effekt på måloppnåelse og/eller problem
    - ii. Må begrunnes!
  - c. Negative virkninger:
    - i. Økonomiske kostnader anslås i kroner så langt som mulig – skiller mellom engangs- og driftskostnader.
    - ii. Negative virkninger beskrives kvalitativt, med noen kvantitative anslag

Framdrift og organisering i faggruppa

Møteplan for Faggruppe:

Møteform	Mars	April	Mai	Juni	August	September	Oktober
Fysisk	31						
Teams		19					
Teams			10				
Fysisk			31				

Teams – Felles med alle faggrupper Setesdal				9			
Siste møte faggruppene							
Sluttseminar							15

Hvem refererer/skriver i møtene:

Levering av resultat/rapporteringsform:

- Referat fra hvert møte leveres sekretariatet (NVS)

Frister:

- 9. juni: Felles møte med alle faggrupper: Presentasjon av foreslåtte tiltak i Faggruppene så langt (midtvegsrapportering til Miljødirektoratet den 15. juni.
- 22 september: alle forslag til tiltak må være sendt fra faggruppene til sekretariatet for å komme med i utkast til tiltaksplan per 15. oktober.

